

EDITORIALE

Nowa redakcja i nowy wydawca – Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk wznawia Journal of Urban Ethnology, którego dziesięć numerów ukazało się w latach 1995 – 2010. Pomysłodawcą i założycielem był Andrzej Stawarz, zarazem pierwszy redaktor naczelny. Tę funkcję pełnił także z chwilą utworzenia w roku 2000 Polskiego Towarzystwa Etnologii Miasta, które przejęło periodyk od dotychczasowego wydawcy, czyli Muzeum Niepodległości w Warszawie. Kolejna zmiana dokonuje się obecnie.

Atrakcyjność i dynamika miejskiej kultury wzbudza zainteresowanie różnych gałęzi humanistyki i dyscyplin pokrewnych, oprócz etnologii-antropologii kulturowej nie sposób nie przywołać dokonań socjologii, historii, literaturoznawstwa, geografii humanistycznej, czy urbanistyki i wielu, wielu innych. Miasto – jako struktura złożona naturalną koleją rzeczy jest obszarem wielokierunkowych obserwacji, ale prowokuje też do interdyscyplinarnego przekraczania granic. We współczesnych analizach reprezentowane są wielorakie opcje teoretyczno-metodologiczne. Oprócz trwale osadzonych – historyzujących i socjologizujących, obecne są trendy semiotyczne, fenomenologiczne i hermeneutyczne oraz narracje postmodernistyczne i mieszane. Dotychczasowe doświadczenia edytorskie dowodzą, że istnieje potrzeba czasopisma prezentującego najnowsze wyniki badań w dziedzinie antropologii miasta. Równie wartościowa, a być może ciekawsza pod względem poznawczym jest idea zderzenia różnych perspektyw „czytania” miasta przez humanistów wychodzących z odmiennych założeń metodologicznych. Niniejszy JUE nr 11 jest skromnym tego przykładem.

Naszym zamierzeniem jest bardziej wyrazisty profil periodyku. Będziemy kierować uwagę na wybrane aspekty miejskiej kultury i poddawać je naukowemu oglądowi. Zatem w kolejnych rocznikach Journal of Urban Ethnology temat wiodący wypełni część pierwszą, natomiast część druga, czyli varia będzie otwarta dla innej, zróżnicowanej problematyki.

W roku 2014 przypadają dwie ważne rocznice – 100-lecie wybuchu I wojny światowej oraz 75 lat od rozpoczęcia drugiej. W dziejach wielu miast były to wydarzenia nie tylko dramatyczne, ale także przełomowe w ich kulturze. Zapraszamy do refleksji o miastach doświadczonych wojną, po której „nic już nie było takie same”. Jednak nie pytamy o ówczesną miejską rzeczywistość – na ten temat zapisano już wiele stron. Nie pytamy o przyczyny działań wojennych, o ich przebieg, skutki, oceny, postawy, martyrologię... i o wiele skądinąd ważnych treści, które też już niejednokrotnie rozważano. Natomiast proponujemy zastanowić się nad „fenomenem wojny” trwającym w kulturze miasta oraz sposobem, w jaki się ujawnia na różnych poziomach zbiorowego doświadczania, przeżywania rzeczywistości i budowania jej obrazu.

Róża Godula-Węctarowicz

Kraków, grudzień 2013 r.

